AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 96 — CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, APRIL 25, 1939 — LETO XLII. — VOL. XLII.

Državna zbornica države Ohio ni v štirih mesecih ničesar naredila, da pomaga brezposelnim

Columbus, O., 24. aprila .Državna postavodaja države Ohio zaseduje že štiri mesece, toda do danes naredila še nobenega koraka, da se pomaga brezposelnim. Položaj brezposelnih v državi Ohio je bolj sramežljen kot v katerikoli drugi državi.

Republikanci imajo ogromno večino v državni postavodaji. Vsak predlog demokratov, da se pomaga brezposelnim, je bil dosedaj dosledno odklonjen. Republikanci so mnenja, da morajo posamezna mesta in okraji skrbeti za svoje brezposelne, ne pa država.

Župan mesta Clevelanda Harold Burton, se je nahajal skozi dneves pretekli teden v Columbusu, da dobi kaj denarja za brezposelne v Clevelandu. Republikanci, katerih zastopnik je Burton, so mu odgovorili, da naj si Cleveland sam sebi pomaga.

To je precej pameten odgovor županu Burtonu, ki ob vsaki volivni kampanji podpira republikance in deluje za nje, dočim so mu republikanci dosledno odklonili vsako podporo, katero dobiva le od demokratov.

Cleveland bo prišel v nekaj tednih v silovito zadrego, ko bo absolutno zmanjkal denar za podporo brezposelnim. Župan Burton je sicer dobil pri volitvah devet milijonov dolarjev, toda ta denar bo šel v "administracijske" svrhe.

Angleško mnenje je, da Italijani ne bi mogli vztrajati v vojni več kot dva meseca

London, 24. aprila. Gibanje italijanske vojne mornarice, ki je poslana v španske vode in v Sredozemsko morje je povzročilo Angležem več skrbi kot vsi dogodki preteklih let. Angliji je prepričana, da se nekje pripete za njenim hrbtom.

Resnica pa je, da je nemško vojno brodovje vsako leto pričakovalo v Sredozemsko morje, da bi to Angležem povzročilo več skrbi. In tudi letošnji obisk nemškega brodovja iz španskih pristanišč je bil pravzaprav samo sporočen angleški admiraliteti.

Toda letošnji prihod nemške mornarice na Sredozemsko morje je združen z nenavadnimi dogodki. Anglija čuti, da Nemčija letos poslala svojo vojno mornarico v Sredozemsko morje le v namenu, da izrazi svojo solidarnost z Italijo.

Angleži se sicer prav nič ne bojijo za laško vojno mornarico, ki je raztresena po raznih otokih in kolonijah. Toda v družbi z nemško vojno mornarico bi tvorili Italijani resno nevarnost za angleško brodovje.

Toda angleška in francoska vojna mornarica, ako se združiti, bi nadkriljevali laško in nemško brodovje. Poleg tega pa Anglija lahko tekom nekaj dni pošlje svoje brodovje, ki se nahaja v raznih pristaniščih, na Sredozemlje.

Anglija pričakuje, da dokler ima v oblasti Gibraltar na zapadu in Aden na vzhodu, da drži lahko odprto pot na Sredozemsko morje za svojo trgovsko mornarico. Toda če zgubi Gibraltar je nekaj vse drugega.

Sicer je pa Anglija prepričana, da Italija v slučaju vojne ne bi mogla vztrajati dalj kot dva meseca. Laška armada ni poznana kot bojevita, laška mornarica je pa še slabša kot armada.

Rev. Coughlin svari Zed. države naj nikar ne vtikajo v evropske zadeve in izzivajo vojno

Detroit, 24. aprila. Rev. C. Coughlin je tekom svojega nedeljskega radio govora ponovno apeliral na vlado Zedinjenih držav, da se ne vtikuje v evropske razmere in tako izzove novo vojno.

"Kar imajo evropski narodi med seboj, je to njih zadeva," je izjavil Rev. Chas. Coughlin. "Bolj bomo pustili Evropo miru v vseh ozirih, toliko bolje se nam lahko garantira mir."

V svojem govoru je Rev. Coughlin kritiziral predsednika Roosevelta, ker je slednji hotel sovjetsko Rusijo. Skušal je dokazati, da so bili ruski komunisti krivi, da je nastala civilna vojna v Španiji.

"Ako se Zedinjene države zopet vtaknejo v vojno, tedaj bo edini vzrok za ta zločin dejstvo, da bodo Zedinjene države skušale rešiti francoski in angleški kapital," je dejal Rev. Coughlin.

"Mi v Ameriki," je končal Rev. Coughlin, "imamo dovolj problemov, katere bi morali rešiti v blagor naroda. Rešimo te probleme najprvo. Evropa se igra s svojo lastno usodo in nepotrebno je, da mi pomagamo pri tem igranju."

Filmske slike

V torek 25. aprila ob 8 .uri zvečer, kakor hitro zaključijo opravka s pobiranjem asesmenta, bodo v spodnji dvorani SND kazale filmske slike s kratkim predavanjem, ki ga priredi prometni oddelek mesta Clevelanda. Slike so zelo poučljive za mlade in stare in je cenjeno občinstvo prijazno vabljeno, da se posluži te prilike in se česa zastonj nauči. Vstopnina je popolnoma prosta. Pridite!

Lindbergh v Ohio

Preteklo soboto je dospel Col. Charles Lindbergh v državo Ohio in se je nastanil v mestu Dayton, Ohio, kjer je bil začetek ameriškega zrakoplovstva. V pondeljek se je Col. Lindbergh zopet odpeljal iz Daytona in poletel s svojim privatnim zrakoplovom v neko mesto, ki ni bilo oznanjeno javnosti. Col. Lindbergh se nahaja v vojaški zrakoplovni službi Zed. držav.

Tako, tako!

William Bronstrup, ki je zadnje tedne izdajal povelja, da se morajo demokratski uslužbenci odstraniti iz urada za državne ceste, bo moral sedaj sam gledati če bo še nadalje nekak uradnik v republikanskem taboru governerja Brickerja. Naš državni prosekutor Mr. Frank Cullitan ga je prijel za ušesa, na podlagi zapriseženih izjav stoterih uslužbencev državnega urada za javne ceste, ki so bili odslovljeni, rekoč, da jih je omenjeni Bronstrup, eden izmed poglavarjev republikanske stranke v Clevelandu, pregovoril, da se umaknejo iz državnega urada, ker bodo sicer politično preganjani. Prišlo je na dan, da so republikanci, ki so na krmilu državne vlade danes v državi Ohio tako hudobno postopali z bivšimi uslužbenci, da imajo danes na grbi kakih 200 tožb na sodnijah. Pričakuje se, da bo enaka usoda zadela tudi župana Burtona, ki dosledno odklanja demokratske uslužbence in daje službe samo republikancem. Kar se tiče dela se ne bi smelo vprašati, če si republikanec ali demokrat, pač pa če si potreben dela.

Ali se bo predsednik Roosevelt umaknil?

Washington, 24. aprila. V washingtonskih krogih se govori, da je predsednik Roosevelt zašel tako daleč s svojim "vmešavanjem" v evropsko politiko, da mu bo Hitler dne 28. aprila odgovoril na tak način, da bo ali Amerika morala požreti sramoto ali pa napovedati vojno Nemčiji. Roosevelt se radi svojega apela ne bo smel umakniti, razven, da prizna, da je popolnoma poražen. Hitler je nesramen dovolj, pravijo diplomati, da bo Roosevelta naravnost izzival, in če Roosevelt mirno prenese to izzivanje, tedaj bo Hitler prepričan, da Rooseveltove besede ne pomenijo ničesar. Rooseveltov apel na Hitlerja in Mussolinija je povzročil silen politične prepir enako med demokrati kot med republikanci.

Demokratje na sodniji

Včeraj se je pričela dolgo pričakovana tožba demokratov v Clevelandu na Common Pleas sodniji, da se dožene, kdo pravzaprav je vodja demokratske stranke v Clevelandu. Ray T. Miller, bivši župan, toži W. G. Gongwerja, sedanjega "vodjo" demokratov, da si po krivici prilastuje naslov vodje. Sodnijski razpravi predseduje sodnik Sargent iz Jeffersona, Ohio. Baje je včeraj Gongwer predlagal na sodniji, potom svojih odvetnikov, da sodnija nima pravice soditi glede spora v demokratskih vrstah. Odvisno je pa, kaj bo na to rekel sodnik Sargent.

Na obisku

Iz Detroita so te dni dospeli v Cleveland Mr. in Mrs. Jack Kochevar in Mr. Frank Kochevar. Udeležili so se 10-letnice društva Eastern Star. Ustavili so se pri Mrs. Fannie Bacar, 665 E. 160th St. Sem so dospeli tudi Mr. in Mrs. Frank Intihar, Vivian, Albert in Rose Intihar iz Detroita. Vsem skupaj lepe pozdrave!

Nov tajnik

Claude Swanson, ki je mornariški tajnik vlade Zedinjenih držav, je tako bolan, da bo moral najbrž resignirati iz svojega urada in bo predsednik Roosevelt prisiljen imenovati novega mornariškega tajnika.

Nemčija čuti, da ponehuje angleška velesila

Berlin, 24. aprila. Nemčija si zadnje tedne resno prizadeva, da poruši politične plotove, katere sta ustvarili Anglija in Francija okoli Nemčije. Nemški diplomatski krogi v istem času naznanjajo, da so pridobili zadnje dneve več političnih zmag, ker skoro nihče v Evropi ne zaupa Angliji, ki je verolomna država in ki deluje le za svoje interese s pomočjo narodov in držav, katere Anglija vodi za nos. Vsa Nemčija pričakuje z največjo napetostjo dan 28. aprila, ko bo nemški diktator Hitler odgovoril "humbug" apelu predsednika Roosevelta. Nemško časopisje še vedno trdi, da skuša Roosevelt voditi ostali svet za nos. Nemška vlada je zadnje dneve zlasti ponosna, ker ima na rokah uradne izjave 31 narodov, katere je imenoval predsednik Roosevelt v svojem apelu, da jim grozi "nemška nevarnost." Nemčija je dobila uradne izjave voditeljev evropskih držav, ki pravijo, da se nikakor ne bojijo Nemčije in se ne čutijo ogrožene od strani Nemčije. Nemško časopisje je včeraj javno obdolžilo Anglijo, da skuša izkoriščati evropske države v svojo lastno obrambo. "Angleži samim sebi ne zaupajo," piše urednik Kircher v Frankfurter Zeitung. "Ker nimajo vere v same sebe, se zanašajo na druge narode, da jim ohranijo njih kapital."

Anton Kmet umrl

Včeraj popoldne kmalu po četrti uri je preminul dobro poznani naš Anton Kmet. V tovarni, kjer je delal, se je ravno umival, da se napoti domov, ko ga je zadela srčna kap in je padel mrtev na tla. Anton Kmet je sin znane pionirske slovenske družine iz Shade Ave. Pokojni je stanoval s svojo družino na 12802 Carrington Ave. Delal je pri U. S. Aluminum Co., star 46 let, rojen v Clevelandu. Poročen je bil z Mrs. Jennie, rojeno Ogrin, ki je doma iz vasi Podžaga, p. d. Kališčerjeva iz Velikih Lašč. Poleg soproge zapušča ranjki očeta Antona in mater Karolino, dve hčeri in sina: Jennie, Betty in Anthony. Zapušča tudi dva brata Josipa in Vitusa ter sedem sester: Caroline Turk, Mary Prijatelj, Frances Svete, Rose Rogelj, Antoinette Bukovnik, Mildred Stih, Bertha Znidaršič ter Gertrude. Bil je član društva Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ in član društva istega imena, ki je samostojno. Nadalje je bil član društva Vodnikov Venec št. 35 SDZ in društva Katoliških Borštnarjev št. 1317, član American Legion, ki mu priredi časten pogreb. Pokojni je bil svoječasno 14 mesecev na vojni fronti na Francoskem. Truplo ranjkega se nahaja v kapeli A. Grdina in Sinovi in se vrši pogreb iz kapele v četrtek ob 9. uri zjutraj v cerkev Marijinega Oznanenja v West Parku. Družini in preostalim sorodnikom naše globoko sožalje! Bodi ranjkemu mirna in rahla ameriška zemlja!

Iz domovine

Iz Narina pri št. Petru na Krasu je v soboto dospela Marija Sušelj k svojemu možu Franku Sušelj, 390 E. 162nd St. Potovala je na parniku Rex s posredovanjem tvrdke A. Kollander. Jako dobrodošla v naši naselbini

Pritožbe groceristov

Clevelandski neodvisni groceristi so poslali županu Burtonu protest in zahtevo, da jim mesto plača nekaj čez en milijon dolarjev, kar mesto dolguje groceristom za blago, ki so ga dobili relifni klienti od mestne vlade. Zveza groceristov je izjavila, da sploh več ne bo oddajala blaga relifnim klijentom, ako mesto ne bo plačalo za kar se je obvezalo. Značilno pri tem je, da verižne trgovine ne dajejo nobenega blaga onim siromakom, ki so brez dela, pač pa morajo nositi breme samo neodvisni groceristi, ki imajo male trgovine. Župan Burton je izjavil na pritožbo groceristov, da bo skušal "da bo mesto plačalo." Toda groceristi, ki so čakali že šest mesecev, da dobijo denar, ne bodo več čakali in bodo tožili mestno vlado. Župan Burton je dobil tekom štirih let, odkar se nahaja v svojem uradu nad petnajst milijonov dolarjev izrednih davkov. Toda, namesto da bi plačeval dolgove, najbrž plačuje politične službe!

Rev. Coughlin je baje Hitlerjev zaveznik

Boston, 24. aprila. Rev. W. Cole, znameniti protestantovski pastor iz Toledo, O., je včeraj v posebnem radio govoru poudarjal, da je Rev. Coughlin zaveznik nemškega diktatorja Hitlerja, in da vsi govori Rev. Coughlina so proti-ameriški in namenjeni, da ustvarijo plemensko sovraštvo v Ameriki, kar je nasprotno načelom ameriške ustave. Rev. Cole je napadal Rev. Coughlina, češ, da je Rev. Coughlin pomešal pojme Židov in komunistov. "Izmed vseh propagandistov," je dejal Rev. Cole, "ki jih imamo danes v Zedinjenih državah, ni nihče tako glasan, tako prepričevalen, tako spreten kot je Rev. Charles Coughlin. To je vzrok, da se moramo čuvati pred Rev. Coughlinom, katerega namen je uničiti temeljne nauke ameriške svobode!"

Smrtna kosa

V pondeljek popoldne je po dolgi in mučni bolezni preminul v Glenville bolnišnici John Brcek, star 57 let, stanujoč na 1266 E. 58th St. Tu ne zapušča bližnjih sorodnikov. Rojen je bil na Slovaškem in se je v mladosti preselil na Hrvatsko, kjer zapušča brata in sestro. Pogreb se vrši iz Jos. Žele in Sinovi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave. v četrtek ob 8:15 v cerkev sv. Pavla na 40. cesti in na Calvary pokopališče. Bodi ranjkemu ohranjen blag spomin!

Striženje las

Začenši s 1. majem se bo striženje las v clevelandskih unijskih brivnicah znižalo na 50 centov. Dosedaj je bila cena 65 centov. Mr. Nik Bohar, poznani brivec v naši naselbini, se je mnogo prizadeval, da se je cena znižala, za kar mu gre kredit. Britje ostane kot dosedaj: 35 centov za osebo.

Assesment

Ker se vrši nocoj, 25. aprila, zaključna 40-urna pobožnost pri sv. Vidu bo tajnica društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ že ob 5. uri popoldne na razpolago članicam v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida, da bo sleherni sestri dana prilika plačati društveni asesment, predno se udeleži cerkvene pobožnosti.

Angleški poslanik se je vrnil v Berlin. Anglija skuša "potolažiti" nemškega diktatorja

London, 24. aprila. Prej kot se je pričakovalo je angleška vlada odredila, da se vrne v Berlin angleški poslanik. Na ta način skuša Anglija potolažiti nemškega diktatorja Hitlerja, predno bo slednji govoril 28. aprila na apel predsednika Roosevelta.

V diplomatskih krogih se govori, da je Anglija poslala v Berlin svojega poslanika na direktno zahtevo predsednika Roosevelta, dasi angleška vlada ni bila pri volji to storiti predno Hitler odgovori Roosevelt.

Angleški poslanik Henderson je včeraj odpotoval v Berlin, potem ko se je mudil šest tednov v Angliji, ko je bil odpoklican "radi diplomatičnih razmer." Ob istem času je bil odpoklican tudi nemški poslanik v Londonu.

Predno je angleški poslanik odpotoval, so ga časnikarski poročevalci dobili na železniški postaji in ga prosili, da naj se nikar tako resno ne drži, pač pa naj se nekoliko nasmeje. Poslanik Henderson je resno odgovoril, da on ni igralec.

Poroča se nadalje, da bo prišel angleški poslanik v Berlin, da zagotovi nemško vlado, da Anglija nima proti Nemčiji nobenih sovražnih načrtov in da Nemčija in Anglija lahko medsebojno živiti v prijateljstvu.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev po številnih naših naselbinah

Johnstown, Pa. — Pred nekaj dnevi je skočil s conemaughskega mostu v reko Anton Gustinčič, star 59 let in rojen v Preložah pri Ilirski Bistrici na Primorskem. Njegovo truplo so pozneje našli kake pol milje proč od mosta. Pokojni je bil samski in je delal dolga leta v premogovnikih Pennsylvanije. V stari domovini zapušča očeta, ki je 83 let star, in pa sestro. Znano pa ni, če je imel ranjki kaj sorodnikov v Ameriki.

V Johnstownu, Pa. je umrla Ivanka Semič, rojena Mohorčič, stara 52 let in doma iz Sežane. Bila je dvakrat omožena. Prvič je bila žena Franka Merlaka, ki se je pred več leti smrtno ponesrečil v rovu, nakar je vzela Antona Semiča, ki je tudi mrtev že devet let. Pokojna zapušča šest otrok. — V istem mestu je umrla Mary Martinčič, rojena Plešivec, 42 let stara in rojena v Johnstownu. Zapušča moža in štiri otroke.

Po kratki bolezni je v New Philadelphia, Ohio, umrl rojak Raymond Stiftar, star 63 let in doma iz Medmurja. Pokojni je bil pokopan v Lorainu. Tu zapušča ranjki ženo in druge sorodnike.

Louis Zorko iz Clevelanda se norčuje v "Prosveti" napram predsedniku Rooseveltu, ker je priznal vlado gen. Franca v Španiji. Taka je ta nehvaležnost. Da ni predsednika Roosevelta, Mr. Zorko, marsikdaj ne bi smel kaj jesti.

Zaposlena policija

Clevelandska policija je tekom pretekle nedelje aretirala nič manj kot 73 avtomobilistov, ki so tekom vožnje kršili to ali ono avtomobilsko postavo. Poleg omenjenih aretiranih je dobilo nadaljnih 145 avtomobilistov povelje, da se zglasijo na glavni policijski postaji, kjer morajo plačati gotovo kazen. 187 nadaljnih oseb je bilo posvarjenih od policistov. Prometni policiji, ki je živahno na delu, se je zahvaliti, da ni prišlo zadnje dneve do večjih nesreč.

Listnica uredništva

Mr. John Očkun, Cleveland. — Pisali ste nam glede državljanstva. Odgovorili smo vam takoj, toda je pošta vrnila pismo, češ, da takega naslova kot ste ga podali vi, sploh ni v Clevelandu. Oglasite se torej v našem uradu, ako želite nadaljnih pojasnil.

Društveni asesmenti

Danes zvečer pobirajo društveni tajniki asesment. Članstvo je prošeno, da poravna svoje obveznosti, da vas ne prehiti kaka nesreča.

Zgubljen denar

Pretekli petek se je zgubila večja svota denarja v bližini Carry Ave. in St. Clair Ave. Pošten najditelj dobi dobro nagrado, ako vrne svoto na 935 E. 67th St.

Iz bolnišnice

Mrs. Rose Jankovič, 692 E. 160th St., se je vrnila iz bolnišnice in jo sedaj prijateljice lahko na domu obiščejo.

Nov nadškof za newyorško nadškofijo

Vatikan, 25. aprila. Škof Francis Spellman, ki je bil odslej pomožni škof v Bostonu, je bil danes imenovan od papeža Pija XII. za novega nadškofa newyorške nadškofije. Novi nadškof je bil prvi ameriški prelat, ki je bil posvečen v vatikanski baziliki. Star je šele 50 let. V krogih znanstvenikov je silno upoštevan, ker je poučen v vseh panogah znanstva in govori mnogo jezikov. Brez dvoma je, da bo nadškof Spellman v kratkem imenovan tudi kardinalom. Novi nadškof je sin skoro beraških staršev, toda je imel izredne talente za študiranje. Od svoje zgodnje mladosti se je trudil, da pomaga staršem. Delal je v grocerijah in v enakih trgovinah, poleg tega se pa učil. O njem se trdi, da je kot papežev tajni svetovalec nadkrilil Mussolinija in da ga Mussolini vse od tedaj sovraži. Nadškof Spellman se je namreč dolgo časa mudil v Rimu kot zaupni svetovalec papeža.

Iz bolnišnice

Miss Mary Lazar se je vrnila iz St. Alexis bolnišnice in se nahaja sedaj na svojem domu na 929 E. 207th St. Prijateljice so prošene, da jo obiščejo.

Zadušnica

Danes se je brala v cerkvi sv. Pavla spominska sv. maša za pokojnim pionirjem Louis Knausom.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto $5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto $7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta $3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto $5.50; pol leta $3.00.
Za Evropo, celo leto, $7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, $5.50 per year; Cleveland, by mail, $7.00 per year.
U.S. and Canada, $3.00 for 6 months Cleveland, by mail, $3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carriers, $5.50 per year, $3.00 for 6 months.
European subscription, $7.00 per year.
Single copies, 3c

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 96, Tues., April 25, 1939

Govor Mussolinija

Laški diktator Benito Mussolini, ki je zaporedoma v mnogih svojih preteklih govorih pestro slikal glorijo vojne, je tekom svojega govora, ki ga je imel pretekli teden v Rimu, zavrgel apel predsednika Roosevelta, ki je prosil nemškega in laškega diktatorja, da sveto obljubita, da bosta vsaj deset let mirovala. Tekom omenjenih deset let bi se lahko poravnala vsa nasprotstva, ki danes tako usodepolno prevladujejo med narodi sveta.

Mussolini je v svojem govoru indirektno namignil, kaj bo povedal njegov partner Hitler v govoru, ki ga bo imel 28. aprila. Mussolini je izjavil, da enako Italija kot Nemčija želiti mir, toda ob istem času je zavrnil apel velesile, ki nima nobenega interesa niti v Italiji niti v Nemčiji, niti kje drugje, da bi ta velesila — v tem slučaju Zedinjene države — posredovale v prid miru. Namesto da bi Mussolini sprejel ponudbo kot prijazno vabilo za mir, pa pravi laški diktator, da je predsednik Zedinjenih držav naredil piramidalno napako v zemljepisju in v zgodovini, in da Roosevelt sploh ne pozna evropskih razmer.

Ta izjava Mussolinija lahko pomeni — vsaj tako jo nekateri tolmačijo — da Italija še vedno poskuša "popraviti" zemljepisno mapo v Evropi. Na nekak izreden način je prišla Mussolinijeva izjava v javnost ravno na dan Hitlerjeve obletnice rojstva, ko se je splošno pričakovalo, da bo Hitler zasedel Gdansk. Ves svet je pričakoval ta že dolgo prej napovedani dogodek. Toda za svoj rojstni dan je dobil Hitler samo listino, v kateri se mu naznanja, da je postal častni meščan Gdanske. Rop mesta samega pride najbrž pozneje.

Past je nastavljena. Poljaki se že odpovedujejo zvezi z Anglijo in Francijo, in to radi komunistične Rusije, kateri ne zaupajo. Medtem je pa bilo neštevilno meščanov v Gdanskem aretiranih in obtoženih, da sodelujejo s Poljsko. In kako med tem kaže Berlin svojo dobro voljo za mir, dokazuje dejstvo, da je na Hitlerjev rojstni dan Nemčija paradirala do zob oboroženа v počast Hitlerju. In to niso praznje marnje. Mussolini je s svojim govorom očividno hotel nekaj zakriti.

Med drugim je Mussolini tudi omenil, da bo Italija pripredila v letu 1942 ogromno svetovno razstavo, da je to dokaz, da Italija ne namerava nobenega napada na tuje države. Toda Mussolini v svojem govoru ni omenil, da se Italija pripravlja za to razstavo že dobro leto, in da je v tem dobrem letu poklicala pod orožje pol milijona vojakov, da je poslala 60,000 vojakov na Špansko in da je zasedla z vojaško silo Albanijo.

Nadalje povdarja Mussolini v svojem govoru, namesto, da bi direktno odgovoril predsedniku Rooseveltu glede miru, da je Italija kot Nemčija tekom zadnjih let podala številno dokazov, da obe državi delujeti za mir: Dokazi tega mirovnega delovanja so: Abesinija, Čehoslovaška, Memel! Na ta način Mussolini razume Hitlerjevo delovanje za svetovni mir. Kako pa Hitler razume Mussolinijevo delovanje, o tem nam bo Herr Hitler povedal 28. aprila.

Mussolini absolutno nima nobenega izgovora, da bi trdil, da je bil krivično napaden po predsedniku Rooseveltu, ki ga je postavil na zatožno klop. Ni je velesile ali države v Evropi, ki bi prelomila več pogodb in raztrgala več javnih dokumentov za mir in pravico kot sta to naredila Hitler in Mussolini, ki predstavljata Nemčijo in Italijo. In končno je predsednik Zedinjeni hdržav kriv, češ, da posega v teritorij, za katerega se absolutno ne bi smel potegovati. Po mnenju Mussolinija je zločin, ako se protestira, kadar se uniči cel narod ali cela država.

Mussolini pravi, da Italija ne želi druzega kot da jo pustijo v miru. Hm, na svetu so tudi drugi narodi, ki želijo, da bi jih Italija pustila v miru. Ali Mussolini misli, da on vlada svetu? Mussolinijev govor se nam zdi, da je ponesrečeno izzivanje za vojno, in da za njegovim govorom tiči mnogo bodočih zahrbtnih načrtov.

Kaj pravite?

Direktorij Slovenskega doma na Holmes Ave. je odglasoval, da se za enkrat ne napravi prizidka k Domu. Nam se zdi ta ukrep na mestu. Prvotna ideja narodnih domov niso bile "oštarije," ampak dvorane. Le kadar postavljene dvorane ne odgovarjajo, naj se dozida ali prezida. V ostalem naj bi se pa gledalo, da bi narod začel dobivati investirani denar nazaj.

* * *

V naselbini se je oni dan pobiralo darove za dobrodelno stvar. Vprašalo se je tudi v verižni trgovini. Poslovodja je rekel, da morajo požrtvovalne nabiralke najprej v mesto na glavni urad in če tam dobijo dovoljenje, pa se bo dalo za kaka dva dolarja vrednosti. Pa niso šle v mesto, da bi izgubljale po ves dan časa za par dolarjev, saj so dobile pri slovenskih trgovcih brez izgovarjanja. Kadar se pa kupuje pri verižnih trgovinah za naš denar, pa ni treba nikamor po dovoljenje, če je ta denar dober ali ni.

Stalinova roka na Španskem

Lojalistična španska vlada v Madridu je lastovala $700,000,000 v zlatu, ki je bilo naloženo v španski državni banki, toda ni mogla dobiti orožja niti iz Francije, iz Čehoslovaške, iz Anglije ali iz Rusije.

To je bil mednarodni položaj, katerega so opazovali moji zastopniki, ki so mi neprestano pošiljali obširna poročila v Haag. Omenjena poročila sem vselej točno pošiljal v Moskvo, kjer je Stalin moral biti poučen o položaju. Kljub vsemu temu se Stalin ni ganil in je ostal molčeč kot prej.

Toda proti koncu meseca avgusta so dospeli trije lojalistični zastopniki s privoljenjem Rusije v Odeso. Prišli so, da nakupijo rusko sovjetsko orožje za lojaliste. V zameno so ponudili ogromne vsote španskega zlata. Stalin jim pa kljub vsemu temu ni dovolil, da pridejo v Moskvo. Španske zastopnike so pridržali v nekem hotelu v Odesi. Na petek 28. avgusta, leta 1936, je pa Stalin izdal ukaz, s katerim je prepovedal eksportiranje ali pošiljanje vsakovrstnega orožja na špansko, in prihodnji pondeljek je bilo to povelje potom radia sporočeno ostalemu svetu.

To uradno sovjetsko povelje se je strinjalo z nazori socialističnega ministerskega predsednika Francije, Leona Bluma, ki se je podpisal, da ne bo interveniral v Španiji. Stalinovo povelje je povzročilo oster protest v zapadni Evropi kot tudi v Ameriki. Zlasti je nastalo veliko razburjenje v Ameriki, kjer je kominterna skušala pridobiti čim največ simpatije za špansko republiko.

Med tem je pa Stalin sklical izredno zasedanje svojega političnega urada. Politični urad je najvišja avtoriteta komunistične stranke v Rusiji, namreč sovjetske Rusije. Kar sklene ta urad, ne more nihče ovreči in nobenega priziva ni glede razsodb danih v tem uradu. Politični urad v sovjetski Rusiji je kakor vojaška sodnija na fronti, kjer vas nemudoma ustrelijo.

Na zborovanju članov tega političnega urada se je gospod Stalin izjavil, da mora Rusija nemudoma nastopiti na španskem. To je bilo zgodaj v septembru mesecu leta 1936. Ravno tedaj je prišla do moči "popularna fronta" v Španiji. Z aktivno pomočjo kominterne je ustvaril Largo Caballero koalicijsko vlado, pri kateri sta sodelovala dva komunistična člana. V tej vladi je bil Caballero ministerski predsednik in vojni minister. Caballero je bil znani španski socialistični vodja. Kakor Leon Blum, je bil tudi on za idejo, da Španija sodeluje s komunistično Rusijo.

Stalin je pripovedoval, da je stara Španska zginila in da nova Španija ne more biti in živeti sama. Španija, je dejal Stalin, se mora pridružiti Italiji in Nemčiji, ali pa se ozreti po nasprotnikih omenjenih držav. Stalin je rekel, da niti Francija niti Anglija ne moreti dovoliti Španiji, ki kontrolira vhod v Sredozemsko morje, da bi bila prijateljica Rima ali Berlina. Toda prijateljska Španija je bila nekaka življenjska potrebščina za Pariz in London. Stalin je bil mnenja, da lahko ustvari v Španiji režim, katerega se bo lahko kontroliralo iz Moskve. Ako bi imel Španijo v žepu, bi Stalin lahko diktiral Angliji in Franciji. Ob istem času bi s svojim nastopom Stalin vzbudil novo zaupanje do sovjetske države, katero je zgubil, ko je začel "čistiti" boljševiške vrste stare mode.

Poleg vsega tega je pa bilo Stalinu dobro znano, da se nahaja v španski državni banki za $700,000,000 vrednosti zlata. Caballerova vlada je bila pripravljena ta denar potrošiti za bojno opremo lojalistov. Koliko od tega zlata bi šlo v Rusijo, o tem je kmalu dobil prvo besedo Stalin. Potrebno je bilo, da se tozadevno odloči, predno gre špansko zlato kam drugam.

(Dalje prihodnjič)

Na 30. aprila v Euclid!

Euclid, O.—Zopet je pomlad in priroda se prebuja iz dolgega zimskega spanja. Vse je nekako živo in veselo. Tudi mi Euclidčani smo se zdramili z naravo vred ter napredujemo z našo kulturo. Postavili smo si nov Dom, v katerem bomo imeli boljšo priložnost shajati se ter skupno delovati za naš blagor in boljšo bodočnost.

Iskrena hvala našim staršem ter vsem sotrudnikom, ki so pomagali pri tem narodnem delu. Postavili so nam spomenik, na katerega bomo lahko ponosni v poznejših letih. S hvaležnim srcem se bomo spominjali na vas. Rekli bomo: to so nam postavili naši predniki.

In škrjančki smo dobili to prednost, da vam bomo na 30. aprila podali prvi koncert na novem odru Društvenega doma. Podali vam bomo lep koncert in igro "Vesna," katera bo posebno zanimala primorske Slovence. Vsebina je bila vzeta iz časov, ko so bili naši rojaki zasužnjeni od svojega južnega soseda. Mislim, da ne bo očesa, iz katerega ne bi ob tej priliki pritekla solza, ko bomo mi mladi ameriški Slovenci predstavljali žalostno usodo naših bratov in sester.

Želela bi tudi, da bi se malo ogrela srca tudi onih staršev, ki so bili dozdaj bolj hladni. Saj mora vendar vsakemu srce zaigrati od veselja, ko vidi svojo hčerko ali sinčka govoriti in peti mili materni jezik, katerega mora, vsaj jaz tako mislim, vsak ljubiti. Da bo uspeh sijajen, vam zagostavljam. Za to se veliko trudi naše pevovodja g. Louis Šeme. Igra je tudi v dobrih rokah našega neumorskega delavca g. Frank Požarja.

Z nadepolnim srcem pričakujem, ko bo prenovljena in povečana dvorana nabito polna ter se vam za to že vnaprej zahvaljujem. Torej na svidenje 30. aprila v Društvenem domu na Recher Ave. ob štirih popoldne. Za ples bo igral orkester Sešek.

Vijolica Vogrin,,
Škrjanček.

Čas hitro prihaja

Cleveland, O.—Ko je bilo pred dvema mesecema javljeno za koncert nove godbe fare sv. Vida, smo rekli, da je časa še dovolj. Pustili smo stvar na stran in se zamislili za druge zadeve. Danes je pa ta prvi godbeni koncert že pred vrati. En teden je še časa in godba bo zaigrala.

Odbor, ki obstoja iz staršev, katerih sinovi so člani godbe, se zanima in redno zboruje. V ta namen se je vršilo že več sej. Na zadnji seji se je pa izvolilo širši odbor, izbral se je večji komitej žensk in moških, da vse prirede za koncert. Rečeno je bilo, da ne bo samo godba, ampak da se bodo fantje in udeleženci še drugače veselili.

Kakor nam je obljubil dirigent Mr. Bečaj, bodo avtomobilisti pripeljali od fare sv. Lovrenca kar 60 godbenikov, fantov in deklet, ki so vsi lepo uniformirani. Lahko si mislite, kako bo to ropotalo in brenčalo. Naši st. clairski se pa tudi ne bodo dali ugnati. To se bo tresla Knausova dvorana. Toda Mr. Knaus se nič ne boji, ker poslopje je trdno zgrajeno.

Zdaj je treba, da se to prvo in tako potrebno prireditev dobro izpelje, da se našim godbenikom napravi nekakšna blagajna. Potrebuje se jo za nabavo prepotrebnih oprav, brez katerih godba ne more biti. V ta namen se bodo tudi potrudile naše vrle žene in dekleta, da bodo obiskale posamezne trgovine, kjer bodo razdelile vstopnice za koncert. Za te vstopnice naj bi trgovci podarili kak mal dar. Tako ne bodo prosile ničesar zastonj. Z darovi boste pomagali naselbini do nekaj, kar bo ostalo v čast in ponos naselbine.

Da je godba mladini v veliko veselje in koristno, smo brali že v prejšnjih dopisih. Dostavim naj še to, da bo na koncertu vse pojasnjeno, kdo da so podporniki. Kupite vstopnice, zaznamovane z "Patrons." S tem bodo vaša imena zaznamovana v programu. Srce se vam bo veselilo, ko boste poslušali to našo godbo.

Ne pozabite, da je to njen prvi godbeni koncert in da bo sodelovala tudi godba sv. Lovrenca, ki nam je že mnogokrat izkazala svojo naklonjenost.

Anton Grdina.

Pred dvanajstimi leti

Euclid, O.—Dvanajst let je minilo, kar je bilo ustanovljeno društvo sv. Kristine št. 219 KSKJ. Kako so člani tega društva nosili skupaj, da so si napravili malo zabavo v domačih prostorih, kajti za dvorano je bilo vse premalo članstva. Toda člani in članice so bili vedno na delu, da se je število članstva zvišalo na lepo število, ki ga imamo danes. Toda s tem ni rečeno, da je sedaj dela zadosti in da bomo kar zaspali. Kakor se sliši, bo prihodnja seja precej živahna, ker so se člani zavzeli za kampanjo, katera je sedaj v teku.

Torej tisti, ki bi radi pristopili k društvu sv. Kristine št. 219 KSKJ, napravite to ob priliki 12 letnice, katero bomo obhajali 30. aprila zvečer v šolski dvorani sv. Kristine. Tam boste dobile vse natančno pojasnilo od društvenih uradnikov. Tam boste dobili natančno pojasnilo, kako lahko pridete na 45 letnico KSKJ v Joliet meseca julija za prav majhne stroške. Ob tisti priliki boste imeli priliko videti novi dom, ki je last naše jednote.

Kaj vse pa bo na 30. aprila v dvorani? Trije smo že pripravjeni, da bomo marjašali v treh. Boste videli, kako bom napravil petelj z dvema asoma. To se ne napravi vsak dan, kaj ne? Kar se tiče godbe, ne bom dosti pisal. Kadar se zasliši ime Pecon orkester, pa je že vse v veselju. Za nas starejše bodo švigale polke in valčki. Jaz imam čisto nove čpanke in jih vsak dan vežbam za omenjeni dan. Nič me ne skrbi, če pridem po goli nogi domov, samo da se bom v dvorani dobro sukal.

Kadar bo začelo žvižgati v grlu radi suše, nam bo priskočil na pomoč Mr. Drenik. Za prigrizek imamo pa prav izvrstne kuharice, ki bodo za nas skrbele.

Prosi se farane fare sv. Kristine, da nas obiščejo na omenjeni dan. Društvo vam bo prav rado povrnilo obisk ob prvi priliki. Vabi se tudi sosedna društva, da nam dajo nekaj veselja ob 12 letnici. Ravno tako so vabljeni vsi, od blizu in daleč, kateri so kavkaškega plemena. Kdor ne razume kaj je kavkaško pleme, naj me vpraša na 30. aprila v dvorani. Vstopnina bo samo 25c.

Člani in članice ste prošeni, da pripeljite svoje male s seboj. Pa ne pozabite tudi, da so stare mamice in ateki tudi radi veseli. Torej na svidenje 30. aprila v šolski dvorani sv. Kristine na Bliss Rd. Pozdrav vsem čitateljem Ameriške Domovine.

Louis Opara.

Potovalen fond mladinskih zborov

Kot je cenjeni javnosti že znano, priredijo Združeni mladinski pevski zbori pod vodstvom g. Louis Šeme-ta sijajen SLOVANSKI KONCERT v Soldiers and Sailors Memorial dvorani v Pittsburgh, Pa. v nedeljo 28. maja.

Za ta velepomemben dan bo peljal v Pittsburgh poseben vlak, (special train) in pevcem in pevkam se bodo lahko pridružili tudi starši in prijatelji, ker vožnja tja in nazaj bo samo $2.50. Toda o vlaku, rezervacijah, itd., bom poročala v detajlih pozneje. Za stroške prevoza pevcev in pevk se pa zbira potovalen fond. Fond zbirajo pevci, pevke in starši, ki bodo obiskali kar največ mogoče ljubiteljev slovanske pesmi in mladine. Tedensko bo priobčen v obeh lokalnih časopisih natančen imenik darovalcev in svote. Hvaležno bomo sprejeli vsak najmanjši dar, darovan nabiralcem ali pa poslan na katerikoli zbor.

V prvih dveh tednih nabiranja potovalnega fonda, so darovali sledeči: (Nabral Mr. Seme) — Sliko za $25.00 G. H. Perusek; $2.00 Frank Turek, urednik Glas SDZ; Po $1.00: neimenovan in John Urbančič. Po 50c Louis Hrovat, Andrej Tekavc, Louis Kulovc, Gab. Klinar iz Lorain; po 30c Sedmak Movers; po 25c Tony Kolar, Frank Weiss, Milan Medveshek, Mr. Rupert, Anton Abram, Louis Levstik, Frank Zorič, Louis Zorko, Frank Česnik in Mike in Jennie Černe iz Lorain; 10c Rudolph Knaus. (Nabrale Mrs. Petrič in Mrs. Peternel) $2.00 Dr. Kern; po $1.00 Joseph Trebec, Anton Bartol, Martin Šorn, Pintar Bros., Louis Majar, Kalan's Hardware Co., August Kollander, Makovec Candy Shoppe, J. Pollock, Double Eagle Bottling Co., Wolkov Jewelry Co., Novak's Bakery; po 50c New York Dry Cleaning, Cimperman Market, Norwood Sweet Shoppe in J. Slapnik Jr.; po 25c Frances Knafelc, Joe Zuich in Joe Grbec.

Nabral Mlad. zbor iz Waterloo Rd.). Po $2.00 Thomas Krasovec in Joe Žele; po $1.00 Mr. in Mrs. Cvek, Vincent Coff, Mrs. Vadnal, Family Siskovic, Mrs. Artel, Mr. in Mrs. Lindy Lokar, Dr. William J. Lausche, A. Marinko, Peter Cerjan in Svetek Funeral Home; po 50c Frank Potočnik, John Perko, Emma Janz, Mrs. Korencan, Anton Dolgan, Mrs. J. Klinek, A. Dolgan, Anton Godina, Miss Mae Ogrinc, Mr. in Mrs. Ogrinc, Mohawk Hardware, Mr. in Mrs. Terlep, Mrs. H. Kern, J. Zorce, Mrs. Soomroust, Daniel Stakich; Mrs. J. Kovic, John Sivec, A. J. Martin, Cecelia Mrsnik, Mr. in Mrs. Glayer, J. Videmsek in Frank Spenko; po 30c neimenovan; po 25c Al Hayes, B. Godec, Andrew Artel, Mrs. Zaubi, Anton Ogrin, Joseph Durn, J. Prostor, M. Pertmulter, Acme Dry Cleaning Co., Vida Zakrajšek, John Hocevar, Mrs. Klinc, Mrs. F. Krall, Mrs. J. Kuznik, Mrs. Kogoj, J. M. Steblaj, Martin Plut, Elsie Fernkorn, John Bukovnik, Morris Mandel, A. Gubanc, Anton Godina, Mr. Perme, Mr. Kovač, Dr. Samuel R. Seigel, Michael Jakin, Mr. in Mrs. Pozar, A. Grdina & Sons, Mr. Dolgan, Mary Zabukovec, Mandel Hardware, Joe Pozelnik, Louis Slapnik Florist, Dovgan Tire Shop, Ivan W. Špehek, Frank Kuhel, Mrs. Rievdean, Mrs. Marcel, Frank Misic, Plesec Gas Station, John Hochevar, Pavlin Gas Station, Jepson Drug Store, J. Spenko, Jerry Petkovsek, Zadruga, Augusta Kosich, Mrs. F. Blatnik, J. C. Muchitz, Angie Pečjak, Mr. Novak in John Crnkovic; po 20c George Turek in Mr. Vicic; po 15c Mrs. Alich, F. Gubanc, A. Gubanc, R. C. Tuller, A. J. Sterbruz, Mrs. F. Hribar, Anton Kastelic, Ivan Rozance, J. P. Steven, Cort Shoe Co. Mrs. Anna Branisel, Mr. Vicic, Gertrude Zupan in Chas. G. Noll; po 10c Mrs. Zaversel, Mrs. J. Heid, Mrs. Pollenshot, Frances Vicic, Morris Mandel, Frank Slepko, Ivan Jontez, Mrs. Mary Strahovec; po 5c Mrs. Kovsca, Novosel in Annie's Lunch.

(Mladinski zbor na Holmes Avenue nabral). Po $1.00 Ann... Dolgan, Frances Polc, Mrs. ... Paulich, Steve Vozel Sr., Anto... Dolgan, Frank Kovach, Leo Ka... šek, Frank Yakos, John Sem... Krist Lozar in Landy's D... Goods. Po 75c Mrs. V. Bern... po 50c Mary Izanc, F. Šušteršič, Rose Planinsek, Mary Kob... Frances Kalin, Louis Petrovič, Mr. in Mrs. T. Batich, Mr. El... gene March, Max Kobal, Fra... ces Tomsich, Mary Kocjan... Friedberg Jewelry, Joe Wallace, Antonia Cepirlo, Louis Rebol... Anton Stusek, Anton Dolg... Hardware, Frank Modic, Jo... Antonia Alic in Katy Grubišic; po 35c Mrs. Martich; po 30c K... privec; po 25c Mary Toman... Mary Simoncic, John Susa... Cardinal Drug Co., Jos. Ure... berger, Mrs. K. Batich, Leop... da Jerkic, Mr. in Mrs. Smerd... Mrs. Zele, Benes Hardware C... Mrs. Race, Frances Toman... Tony Srebot, Mrs. F. Jagodic, Mrs. Urbancic, F. Tomazin, G... dic, Skoda, Emily Elliot, Petro... cic, G. Susel, Tony Sivec, Jo... Zelko, Louis Sloviman, Jose... Kern, Novinc Gas Station, Jo... Zgonc, Frank Zigman, Mary M... zel, Frank Matjazich, John ... pancic, Frank Modic, Anna S... gin, J. Rus, Jennie Novak, A... Jarn, Louis Srpan, Mary Sto... kel, Lena Schnell, Harry Bro... in Frank Grubisic; po 15c R... Krabel, Pograj, Alice Strus... Frank Žagar; po 10c: Anton T... lencic, John Benigar, Marie ... tle, Augusta Steblaj, John S... tar, Jennie Bartol, Mrs. Dol... Lukas Smerdel, F. Vrh, F. P... de, J. Ivančič, F. Šušteršič, M... Ferlin, Daves Shoe Store, M... Hoharar, Christ Ecornos, A... Rayer, B. Elberg Jewelry, ... Barbic, Mrs. Erjavec, Mrs. ... trovčič, Joseph Spilar, Joe ... kole, Josephine Tavzel in J... Rutar; po 5c A. Cavdek.

(Mr. Mirtel nabral v M... Heights, Ohio). Po $1.00 ... drew Hočevar; po 75c ... Perko; po 65c Joseph Černe... 50c Louis Kastelic, Louis Sim... čič, Jakob Jemec, Ludvik Vi... Mike Hrovat, Vincent Zim... Rudolf Polz, Anna Fortuna, ... Phillips, Louis Simončič in ... ton Gorenc; po 25c: Andrew ... zin, Anton Perušek, Joseph ... gan, Charlie Hočevar, Fr... Volkar in John Fortuna.

(Nabrale Mrs. Novak in M... Zabukovec). Po $1.00: Thom... Jerič in Carolina Hočevar ... 82nd St.); po 50c: Rudolf No... (E. 80th St.); po 30c: Fran... Miklich; po 25c: Joe Smerdel ... ce Hočevar (E. 110th St.); ... 15c: Albina Hren in Paulin... frin.

(Nabrala Ančka Traven; p... $3.00: Max F. Traven; po $... Frank Černe Jewelry Co.; ... $1.00: Mr. in Mrs. Traven in ... ril Traven; po 25c Miss Elean... Černe.

(Nabral Mr. Stopar iz Barb... tona). Po $1.00: August M... in John Lintol; po 70c: Jo... Penko; po 50c: John ... Frank Cic, Mike Pastovich, ... seph Shega, Frank Spetich, ... Frances Garbar, Joseph ... Martin Salay in John Zalar; ... po 25c: John Krasovec in Jo... Penko; po 10c: Alice in Jo... Ujcic.

(Mr. John Ujčič iz Barber... poslal). Po 30c: Ilijo Radm... vič; po 25c: J. P. Miller, J. ... kanovich in Nick Massides.

(Mr. Arko iz Barbertona ... slal). $5.00 Rip Snorter C... po $3.00: Rev. Joseph Medic; ... $1.00: Mr. Louis Arko; po ... Joseph Stopar, Frank Gr... Jacob Kaserman in Frank G...

(Nabrala Mrs. Jerry Sop... Barbertona). Po $1.00: Mr. ... Mrs. Thomas Pavlic; po ... Mrs. A. Apolish, Mrs. An... železnik in Frank Strainer; ... 25c: Tony Cekada, John P... Andrew železnik, Jr., Peter ... sky in Tony Gerbec.

Vsem zgoraj omenjenim ... lepša zahvala v imenu Zdru... mladinskih pevskih zborov.

Ančka Traven, ta...

WINNETOU

Po nemškem izvirniku K. Maya

"Za božjo voljo —! Tako so ...vili —?" je hlastnil Rattler ...nobled od groze.

"Seveda so tako pravili! ...si tako kazen tudi zaslu-... Vam ne morem pomaga-... Želim le, da ne bodete no-...ega takega zločina več za-...čili, če preživite vse muke, ...am jih pripravljajo. Upam, ...se bodete v prihodnje po-...šali!

...ruplo Kleki petre sta po-...arja izročila medicinmanu, ...ga spravi domov. Poveda-...am namreč moram, da zna-... južni rdeči rodovi trupla ...ih rajnih zelo dobro kon-...rati, dolgo let se ohrani-... nestrohnjena. Sam sem vi-... mumije indijanskih otrok, ...pla so bila po sto letih še ...sveža, kot da so bila še ...j živa. Če nas vse polo-... nam bodo, upam, pri-...ili izredni užitek, da vidi-... kako bodo Mr. Rattlerja ... živem telesu spreminljali ...mumijo, hihihihihi!"

"Ne bom čakal na nje!" je ...al Rattler. "Ušel jim bom! ...e ne dobijo živega v pest!" ...očil je na noge. Pa Sam ...je potegnil nazaj v travo ...areče dejal:

"Niti za korak se ne smete ...ti od tod, če vam je živ-...nje ljubo, Mr. Rattler! Po-...vam, Apači so najbrž že ...okolico našega tabora za-...li! Naravnost v naročje ...padete!"

"Ali res mislite, Sam, da so ...to?" sem ga vprašal.

"Da! Ni samo prazna grož-... kar sem dejal. Stari Sam ...e zmoti v takih rečeh! Tu-...druga moja domnevanja so ...čisto pravilna in so se ...ničila. Apači so se res že ...odpravili na bojni pohod ...Kiowe, cela vojska jih je, ...kakor sem včeraj dejal. ...istim četam se bodeta In-...čuna in Winnetou pridruži-...oj ko opravita z nami. Za-...se tudi tako kmalu vr-... Ni jima bila treba jezdi-...do doma, srečala sta poto-...čete, ki grejo nad Kiowe. ...ala sta Kleki petrovo tru-... medicinmanu, si izbrala ...set dobrih jezdecev pa se ...rnila. Le tako je mogoče, ...em že včeraj naletel na ..."

"In kje so čete, ki grejo ... Kiowe?"

"Ne vem. O tem nista govo-... Nam je lahko tudi čisto ...eno, kje se nahajajo, če se ...motim."

"Toda topot se je mali Sam ...arle zmotil. Za nas ni bi-...isto vseeno, kje so se na-...ala glavna krdela Apačev. ...a njegova zmota je bila za ...usodna. Vse drugače bi ...ili dogodki razvili, da se ...Sam pobrigal tudi za te če-...

Pripovedoval je dalje:

"Ko sem vse zvedel, kar sem ...el vedeti, bi se bil lahko vr-...k vam. Toda ponoči je tež-...zabrisati sledove, našli bi ...bili davi in seveda zvedeli, ...sem prisluškoval. Zato sem ...i vso noč tičal v gozdu ter ...akal, da so odšli. Sledil sem ...do približno kakih šest ...odtod. Tam sem jih obšel ...neopaženo prišel k vam. ...eli! In tule sem in vse sem ...dal, kar ste hoteli zvede-..."

"Torej se jim niste pokaza-..."

"Ne."

"...ste tudi skrbeli, da vaše ...davi niso našli?"

"Da."

"Pa ste včeraj pravili, da ...jim bodete pokazali in —!"

"...em vem! Bi bil to tudi ...il, pa ni bilo treba, kajti. ...! —! Ali ste čuli?"

...kraten klic orla je za-...al nekje v zraku in prekinil njegovo pripovedovanje.

"To so izvidniki Kiow! Po drevju so skriti, tamle gori na hribu. Naročil sem jim, naj mi dajo to znamenje, ko bodo zagledali apaške oglednike zunaj na savani.

Pojdite z menoj, sir! Bova poskusila, ali imate dobre oči."

Seveda sem bil koj pri volji. Vstal sem in prijel za puško.

Pa Sam je odkimal.

"Ne! Pustite puško! Pravi westman se sicer naj nikdar ne loči od svoje puške, toda vsako pravilo ima tudi svoje izjeme. In tudi za topot velja izjema. Delala se bova, kot da niti od daleč ne slutiva nevarnosti. Nabirala bova suho vejevje za ogenj, ki ga moramo itak po našem načrtu zakuriti. Apači bodo iz tega seveda koj sklepali, da nameravamo taboriti, in še bolj bodo prepričani, da ne mislimo na nobeno nevarnost. Ampak previdni morate biti. Z nobeno kretnjo se ne smete izdati!"

Odšla sva ven na savano, postopala med drevjem in grmovjem, nabirala suho vejevje, pa se vmes skrivaj ogledovala za Apači. Če so že res prišli, so gotovo tičali kje za grmovjem, ki je raztreseno rastlo zunaj po savani. Predaleč se kajpada nisva oddaljila od tabora. Bi jih bila prepodila.

"Ali vidite katerega?" me je vprašal Sam.

"Ne."

"Jaz tudi ne."

Zaman sva napenjala oči.

In vendar sem pozneje zvedel od Winnetoua, da je komaj petdeset korakov od naju oddaljen ležal za grmom in naju opazoval. Ni še dovolj, da ima človek dobre oči, tudi vaje in izkušnje je treba. In te mi je tistikrat še manjkalo. Danes bi koj opazil, če bi se kdo skrival za grmom blizu mene, če že ne iz drugih znamenj, pa vsaj po mušicah, ki v gostem roju plešejo nad grmom, v katerem tiči živo bitje.

Najin izlet je bil torej brezuspešen, vrnila sva se v tabor. Tudi drugi so šli nabirat drva in nabrali smo mnogo več kuriva, nego smo ga za tisto noč potrebovali.

"Prav tako!" je dejal Sam. "Tudi Apačem moramo pustiti lep kup suhih drv. Kajti ko se bodo priplazili in nas ne bodo našli, si morajo brž zakuriti ogenj. Tako je v mojem načrtu."

Stemnilo se je. Sam je veljal za najizkušenejšega, njega smo poslali oglednikom naproti. Skril se je čisto spredaj, tam, kjer se je ob savani začel ozki travnati pas, ki je peljal na polotok in na čigar koncu je ležal naš tabor. In tam je čakal. Saj so nas gotovo prišli opazovat, preden so nas mislili napasti.

Mi pa smo zanetili velik ogenj, ki je svetil daleč ven v savano. So si pač Apači lahko mislili, da smo čisto neizkušeni in nepreviđni ljudje —. Tak velik taborski ogenj je moral sovražnika že od daleč privabiti.

Povečerjali smo pa polegli po trati in se delali, kot da vobče na nikako nevarnost ne mislimo. Puške smo zložili precej daleč v stran od ognja na poti k polotoku, da bi jih laže našli, ko se bo treba umakniti. Dohod na polotok smo zaprli z našimi konji, tako je Sam naročil.

III.

Tri ure so minile, odkar se je naredila noč. Neslišno kakor senca se je priplazil Sam in šepetaje poročal:

"Ogledniki prihajajo! Dva sta, eden na tej, drugi na drugi strani savane. Čul sem ju in tudi videl."

(Dalje prihodnjič.)

JOŽE GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Gora Morija je zelo znamenit kraj Starega zakona ter je kot taka pomenljiva tudi za Novi zakon. Salemski kralj Melkizedek, ki je bil zaeno duhovnik Najvišjega, je na Moriji opravil daritev, pri kateri je daroval kruh in vino. Ta njegova daritev je bila predpodoba zadnje večerje in pa sv. maše, Melkizedek pa predpodoba Jezusa Kristusa, ki je stoletja pozneje na Sijonu opravil svojo nekrvavo daritev, v kateri je samega daroval pod podobo kruha in vina.

Na Morijo je prišel tudi očak Abraham z izrecnim namenom, da daruje svojega edinega sina Izaka. Abraham je nosil ogenj in nož, poleg njega pa je stopal mladi Izak, ki je nosil butaro drv ne vedoč, da nosi drva, ki so namenjena baš za njega, pa nedolžno vprašal: "Oče! Glej ogenj in drva, kje pa je jagnje za žgalno daritev?" Težko je bilo za Abrahama, da bo moral darovati svojega edinca, toda pokoren Gospodu, ki mu je rekel, da Mu daruje Izaka v žgalni dar, se je odločil, zvezal sina, ga položil vrh drv na oltar. Že je Abraham iztegnil roko in prime nož, da bi daroval, ko ga ustavi angelj, ki je zaklical: "Abraham, Abraham! Ne steguj roke na dečka in nič žalega mu ne stori. Zdaj vem, da se bojiš Boga." Abraham se ozre in zagleda ovna, ki je bil z rogovi zapleten v trnje, ga vzame in daruje. Tako je Bog preizkusil Abrahama v pokorščini do Njega. Stoletja pozneje je pokorno kakor Izak stopal v smrt Jezus Kristus, ki je tudi sam potrpežljivo nesel les križa na Kalvarijo, da na njem umrje.

Spravno daritev je na Moriji opravil tudi kralj David, ki je kupil Ornanovo gumno, postavil ondi na oltar ter daroval spravno daritev, ko je ponehala kuga. Njegov sin Salomon je potem na Moriji sezidal prekrasen tempelj, v katerega so prenesli iz Sijona tudi skrinjo zaveze. V tem templju so se potem darovale žgalne daritve in tu so potem slovesno klali velikonočno jagnje, ki je bilo predpodoba Jezusa Kristusa, ki se je kot brezmadežno Jagnje daroval razpet na križu.

Zanimiv je pogled na te kraje in jaz bolj zanimivega razgleda še nisem bil deležen kot tisti večer, ko sem zrl pred seboj goro Morijo, kraj tako znamenitih daritev Starega zakona, nasproti njej goro Kalvarijo, kraj Jezusove krvave daritve. Med Morijo in Kalvarijo, proti jugu, pa goro Sijon, kraj Jezusove nekrvave daritve. Kaj takega še nisem videl in kaj enakega se ne vidi nikjer. To se vidi samo v Jeruzalemu, ki je res od Boga izbran kraj, v katerem so se vršile najbolj pomembne in največje daritve Starega in Novega zakona. Največja med vsemi pa je bila na Kalvariji. Tam je bilo izvršeno največje delo božje: odrešenje človeškega rodu.

Iz zamišljenosti v dogodke, ki so se vršili na teh krajih, me vzdrami mohamedanska godba, ki se je oglasila ne daleč od tam. Tožni so bili ti glasovi, ki so se mi zdeli kot nekaka žalostinka. Ozrem se na Morijo ter gledam Omarjevo mošejo. Tam je nekdaj stal ponos judovskega naroda, prekrasni tempelj. Prvega je sezidal še modri kralj Salomon, toda so ga Babilonci razdejali in požgali. Dvigne se drug, ne več tako lep, toda vsaj tempelj je in Judje spet lahko molijo, darujejo. Nekaj let pred Kristusom pa pozida kralj Herod nov prekrasni tempelj, ki je celo prekašal Salomonovega. V ta tempelj pride najčistejša Devica, ki preživi tu svojo mladost. Ona je tista, ki bo kači glavo strla. Veliki duhoven jo zaroči z deviškim ženinom Jožefom. V tempelj pride potem kot mati ter prinese v naročju novorojenega Mesijo, da ga daruje Gospodu. Starček Simeon ga ves vesel vzame v naročje in prerokuje Materi: "Glej, ta je postavljen v padec in vstajenje mnogih v Izraelu in v znamenje, kateremu se bo nasprotovalo—in Tvojo dušo pa bo presunil meč." Dvanajst let pozneje se Jezus izgubi; vsa v skrbeh ga iščeta Marija in Jožef in najdeta ga v templju.

Nekaj let pozneje pride Jezus v tempelj kot Učenik. Ko v templju zagleda menjalce in prodajalce, jim prevrne mize, pograbi bič ter jih nažene iz templja. Tu potem nastopa kot pravi Učenik. Napram pismarjem in farizejem je strog, naprav revnim grešnikom usmiljen in prizanesljiv. Pred Njega pripeljejo ženo, katero so zalotili v prešestvu, pa ga skušajo kaj bo rekel. Hinavsko mu pripovedujejo, da so jo zalotili v prešestvu in da Mojzesova postava veli, da se take kamenja. Nato ga vprašajo: "Kaj torej praviš ti?" On pa se skloni in piše po tleh, potem pa pravi: "Kdor je med vami brez greha, vrzi prvi kamen vanjo." Hinavski farizeji so kar ostrmeli in sram jih je bilo, da so jo drug za drugim popihali iz templja; sama sta ostala. Tu vpraša Jezus ženo: "Ali te ni nihče obsodil?" Pa mu odvrne: "Nihče, Gospod." In Jezus ji pravi: "Tudi jaz te ne obsodim. Pojdi in nikar več ne greši." Zopet ob drugi priliki ga obstopijo Judje ter mu poreko: "Doklej nas boš pustil v negotovosti? če si Kristus, povej nam odkrito." Pa jim odgovori: "Povedal sem vam, pa ne verujete. Dela, ki jih izvršujem v imenu svojega Očeta, pričajo o meni. Toda vi ne verujete, ker niste iz mojih ovac." Judje so tedaj pobirali kamenje, da bi ga kamenjali. On pa se je umaknil ter šel iz templja. In zopet je prišel v tempelj, kjer je zaklical pismarjem in farizejem: "Gorje vam, pismouki in farizeji, hinavci!" Trdovratnost in sovražnost Judov ga je užalostila, da je zaklical: "Jeruzalem, Jeruzalem, ki moriš preroke in kamnaš tiste, ki so k tebi poslani, kolikokrat sem hotel zbrati tvoje otroke kakor zbira koklja svoja piščeta pod peroti, pa niste hoteli. Glejte zapuščena vam bo vaša hiša!"

Zdaj prekrasnega templja ni več! Štirideset let po teh dogodkih je prišla pred Jeruzalem rimska vojska, kateri je poveljeval Tit Flavij, ter v krvavem boju zavzela Jeruzalem, ga opustošila, da je bil ena sama razvalina, a slavni tempelj na Moriji pa porušila do tal. Od takrat pa do danes se ni tempelj dvignil nikdar več. Danes stoji tam mohamedanska mošeja. Gospodar tega Judom tako svetega kraja je Arabec, ki sovraži Jude še veliko bolj kot nemški Hitler. Nad Morijo leži še danes ono proklestvo, ki je zadelo nehvaležni judovski narod. K njim je prišel Mesija, pa ga niso marali, v svoji sredi v templju so ga imeli, pa so ga pahnili ven. Kazen, ki je sledila je bila strašna in posledice te kazni se vidijo pri tem narodu še danes, ko jih tepe šiba, s kakršno ni tepen noben drug narod.

(Dalje prihodnjič)

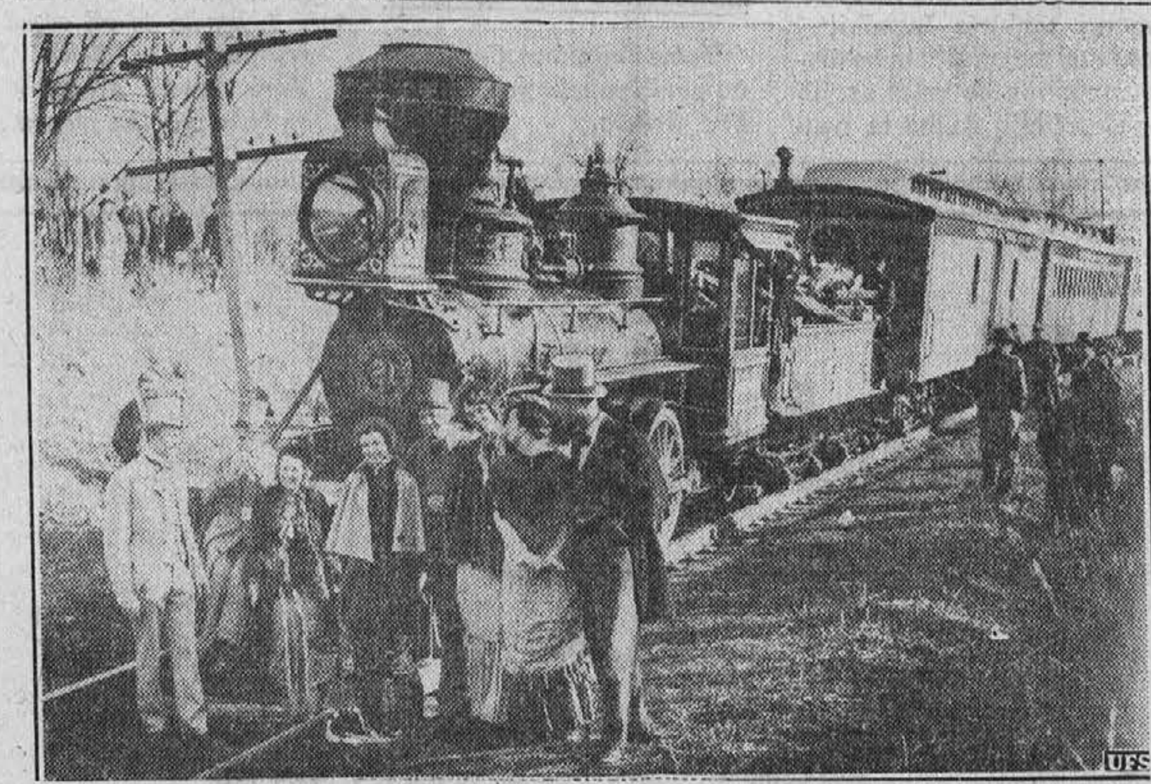

Lokomotiva ki so jo kurili z lesom in ki je vozila leta 1871 na progi Virginia & Truckee v Nevadi, se bo kazala na razstavi v New Yorku.

Požar v Sandusky, O., ki je ugonobil mnogo trgovskih poslopij. Škoda znaša $2,500,-000. Ognjegasci iz petih bližnjih mest so pomagali, da se ni požar razširil.

Zanimive vesti iz slovenskih naselbin

V Pittsburghu so pokopali Josipa Erjavca, ki je živel tam 40 let. Bil je dober faran slovenske župnije in vzgleden Slovenec. Star je bil 75 let. Zapušča ženo, enega sina in štiri hčere.

Velikonočna kolekta slovenske župnije v Pueblo, Colo., je znesla $1600, kar je obilna svota za pueblsko slovensko župnijo.

V Strabane, Pa., je umrl rojak Frank Zeleznikar, star 58 let in doma od Zidanega mosta ob Savi. Bil je samski in je živel v Ameriki 38 let.

Nick F. Lucas, v West Allisu rojeni sin belokranjskih staršev, je sijajno zmagal pri preteklih mestnih volitvah. Porazil je svojega nasprotnika, sedanjega sodnika Sterna 2:1. Sodnik Stern je dobil 2,951 glasov, Mr. Lucas pa 5,135. Zmaga Lucasa je toliko bolj pomembna, ker je njegov poraženi nasprotnik že 17 let zavzemal svoje mesto in je bil judem vrlo dobro poznan.

V Tacoma, Wash., je umrl John Kalčič, star 39 let in rojen v Pittsburghu. Tam zapušča ženo in brata, v Anaconda, Mont., pa sestro poročeno Fink.

Zadnje dni je umrl zopet eden izmed pionirjev slovenske naselbine v Calumetu, ko je preminul Joseph Plautz, 64 let star in rojen v Dobličih pri Črnomlju. Iz starega kraja je dospel, ko je bil star 14 let. Ker je bil nadarjen in družaben, se je udejstvoval v petju, dramatiki in poskusil večkrat tudi s časnikarstvom, ko je nekaj časa urejeval tednik "Slovenske novice" po smrti urednika Fr. Schweigerja. Pokojni zapušča ženo, 13 odraslih sinov in hčera, tri brate in dve sestri. Vsi omenjeni prebivajo v Ameriki.

DNEVNE VESTI

Španska bo praznovala svojo zmago

Burgos, Španska, 24. aprila. General Franco je proglasil dan 15. maja za narodni praznik španske republike. General Franco bo imel slavnostni vhod v Madrid. Prebivalci mesta Madrida bodo sijajno okrasili mestne ulice. Vse ruševine povzročene od Francovih bomb, ki so padale nad mesto Madrid tekom obleganja, bodo odpravljene in mesto bo pripravljeno sprejeti zmagovalca. Celo najrevnejši sloji mesta Madrida, ki so stradali neizmerno pod vlado lojalistov, so dosedaj prispevali precej visoke svote za sprejem generala Franca, ki jih je rešil teroristične grozote lojalistov.

Nemec obsojen na Poljskem radi žalitve države

Varšava, 25. aprila. Okrožna sodnija v Honicah je obsodila Nemca Heinza Wotke na osem mesecev zapora, ker je sramotno napadel poljsko republiko. Wotke je na železniški vožnji iz Varšave v Berlin napadel nekega poljskega uradnika železnice in pri tem izjavil, da ne bo dolgo, ko bo Poljska — nemška pokrajina. Železniški uradnik ga je dal aretirati in sedaj premišljuje Wotke bodočo usodo Poljske v ječi.

Romunska v resnih dogovorih z Anglijo

London, 24. aprila. Sem je dospel romunski minister za zunanje zadeve, Gafencu, ki bo skušal dobiti od angleške vlade posojilo v svoti $15,000,-000. Romunska potrebuje ta denar za oboroževanje. Nadalje bo romunski zunanji minister izposloval precej ugodno trgovsko pogodbo med Romunsko in Anglijo, ki bo mnogo boljša, kot pa trgovska ponudda, katero je stavila Nemčija. Pričakuje se, da je Romunska popolnoma na strani Anglije. Evropski diplomati se le čudijo, kako je mogla Jugoslavija, ki je najboljša prijateljica Romunske, zavezati se z Italijo.

Hitler se bo baje izjavil za splošni mir

London, 24. aprila. Tu se sodi, da bo diktator Hitler sledil pozivu predsednika Roosevelta in se izjavil za splošni mir, kakor mu je nasvetoval predsednik Roosevelt. To je vzrok, da je Anglija poslala svojega poslanika Hendersona v Berlin. Hitler bo ponudil v svojem govoru v petek 28. aprila oljkino vejico miru vsem narodom. Anglija je prepričana, da Hitler ne bo več vznemirjal Evropo.

Zakaj se je angleški poslanik vrnil v Berlin?

London, 24. aprila. Angleški poslanik Neville Henderson se je vrnil danes v Berlin odkoder je bil odpoklican pred štirimi tedni. Kot se je izjavil angleški ministerski predsednik je šel angleški poslanik v Berlin, da skuša pregovoriti Hitlerja, da sledi apelu predsednika Roosevelta za 10-letni mir in za garantiran obstoj malih držav. V Angliji je izbruhnila velika nevolja proti odredbi vlade, da se vrne angleški poslanik v Berlin. Premier Chamberlain bo prisiljen javno povedati svoje tozadevno mnenje v parlamentu.

Ford se pritožuje

Fordova avtomobilska tvrdka je pred vladno delavsko komisijo protestirala proti vladnim odredbam, ki naravnost silijo delavce, da pristopajo k C. I. O., ki je nekake vrste komunistična organizacija. Ford pravi, da ima vsak Amerikanec prosto voljo izraziti svoje mnenje ali prepričanje.

Veliki ogenj

V sosednjem Akronu je včeraj divjal požar, ki je popolnoma uničil poslopje, kjer se je nahajala tvrdka za pohištvo The Kirko Co. Ogenj je bil podtaknjen. Nastala škoda znaša $75,000.

MALI OGLASI

V najem

...e da pet lepih sob in kopališče. Samo mirne družine naj se odzovejo. Vpraša se na 7002 Becker Ct. (98)

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

Nič ni izdajalo, da je visok uradnik. Ni bil oblečen v uniformo, temveč v priprosto, črno obleko.

Njegov obraz je bil nedolžen, dobrodušen, —nihče ne bi v njem sumil tajnega policista.

—Ali je že bila tu? — vpraša on.

—Ne še, toda vsak trenutek lahko pride.

—Tem bolje, tako sem vsaj jaz prvi. Prosim vas, vzemite kakšno škatljo in mi nekaj razkazujte. Vse ostalo prepustite meni.

Petrovna vzame škatljo s stalaže in mu pokaže kravate za gospode.

On začne pregledovati kravate toda neprehoma je škilil na vrata, pričakoval je trenutek, ko bo vstopila njegova žrtev.

Nenadoma se zaslišijo sani, ki obstanejo pred trgovino.

—To je ona! — vzklikne Petrovna. — Oh, moj Bog, kaj bo sedaj?

—Pomirite se, — ji zašepeče Ašinov. — Ako bodete delali tako prestrašen obraz, bi mogla dama nekaj sumiti.

—Smejte se! Ali slišite? Ukazujem vam! Smejte se — tako — zdaj je že mnogo boljše.

S sani skoči sluga in pomaga lepi gospej bankirja Andrije Jagodkina stopiti s sani.

Franja mu poda svojo malo roko v finih rokavicah in skoči s sani.

Nato pohiti v trgovino.

—Bežite! — ji je hotela zaklicati Petrovna toda beseda ji je zastala v grlu.

Ašinov je neprenehoma gledal modistinjo. Bal se je, da mu ne bi s svojim strahom pokvarila načrta.

Toda Petrovna se zave in prijazno pozdravi damo.

—Ah, milostljiva gospa, — reče ona, — odzvali ste se mojemu pismu. Zato sem vam zelo hvaležna, milostljiva gospa.

—Ne, prišla sem iz čisto sebičnih razlogov, — odvrne Franja ter se dražestno nasmeje. — Prišla sem, da si izberem najlepše, ker imate toda pod pogojom, da ne smete nikomur prodati takega klobuka, kakeršnega bom jaz kupila.

—Ako bo milostljiva gospa dovolj plačala, sem pripravljena, da ne bom nikomur več prodala istega modela.

—Zelo rada, plačala vam bom petkratno ceno, samo da bom vedela, da bom edina v Petrogradu s klobukom, ki si ga bom izbrala.

—Ah, vidim, da strežete temu gospodu. Končajte najpreje z njim, a nato boste pokazali meni, kaj ste dobili iz Pariza.

Ašinov se prikloni in reče:

—Ne, milostljiva gospa, čakal bom, dokler si vi ne izberete. Ako dovolite, se bom umaknil v oni kot.

—Zelo ste ljubeznjivi, gospod, hvala vam, — odvrne Franja in stopi k stolu, ki ji ga je prinesla Petrovna.

—A sedaj mi pokažite, draga Petrovna, — tako lepe klobuke, kakšnih še v Rusiji ni bilo.

Ona postavi na mizo veliko škatljo.

Nato vzame iz nje klobuk.

Jagodkinova žena vzklikne od zadivljenja.

—Dražestno! — vzklikne ona.

—Ta klobuk je v resnici prekrasen. Še nikoli nisem videla lepšega. Ta klobuk bo mi izredno pristojal.

—Ali ga hoče milostljiva gospa poskusiti dati na glavo?

—Seveda, — dajte mi ga!

Franja sname svoj klobuk in postavi na glavo pariški model.

Nato stopi k velikemu ogledalu.

— Kako vam ugajam, draga moja Petrovna, — vpraša ona.

—Milostljiva gospa, ni samo lepota klobuka, temveč tudi vaša lepota in dražestnost.

—Vzela bom ta klobuk, — reče Franja, — pokažite mi še.

Petrovna prinese še nekaj modelov.

Ašinov, ki je sedel v kotu trgovine, je neprenehoma opazoval obraz lepe mlade žene.

Franjin nasmeh je bil prisiljen, a njena brezskrbnost je bila umetna.

To obnašanje naj bi prikrilo nemir.

—Ta žena ima tajne skrbi, — pomisli Ašinov. — Ona trepeče toda se trudi, da bi bila čisto mirna. Upam, da sem na sledu divjačini, ki sem jo tako dolgo iskal.

—Ako torej ugaja milostljivi gospej ta klobuk, — reče Petrovna, vam ga pošljem.

—Tukaj imam še nekaj modelov, ki bodo milostljivi gospej gotovo ugajali.

Ona prinese še dve škatlji in vzame klobuke, ki so bili okrašeni z dragocenimi francoskimi trakovi.

— Ah, dražestni pomladanski klobuki! — vzklikne gospa Jagodkinova. — Naj ga dam na glavo!

Ona se ogleda v zrcalu, a tudi sam Ašinov ni mogel prikriti svojega presenečenja: mlada gospa Jagodkinova je bila resnično izredna lepotica.

—Pošljite mi tudi ta klobuk! — vzklikne Franja. — A sedaj hitro, draga Petrovna, koliko sem dolžna?

—Ah, ne mudi se, milostljiva gospa.

—Ne, ne, vi veste, da ne delam nikdar dolgov.

—Toda če bi tudi hotela, — nadaljuje ona smehljaje, — moj mož bi se zelo jezil. Njegova želja je, da plačam vsako malenkost.

—Račun iznaša petinsedemdeset rubljev, milostljiva gospa, — reče Petrovna.

Ašinov je mirno sedel v svojem kotu.

Sedaj se bo odločilo, ali je njegov sum opravičen ali ne.

Franja vzame svojo denarnico, a Ašinov, ki je sedel za njo, je lahko videl, kaj se nahaja v njej.

Bilo je mnogo zlatnikov toda v stranskem predalčku so se nahajali bankovci.

—Ona lahko plača tudi z zlatom, — pomisli on. — Počakal bom, da vidim, ali ne bo menjala stotaka.

Ako to stori, potem je moj sum opravičen.

—Torej petinsedemdeset rubljev? — vpraša Franja. — Res vi niste dragi. Upam, da je blago dobro.

— Moja najtoplejša želja je, da zadovoljim kupce, — odvrne modistinja, — zato gledam na to, da so cene nizke, a blago dobro.

Franja vzame nekaj zlatnikov.

—Ako plača z zlatom, — pomisli Ašinov, — ne bomo mogli ničesar dokazati. Zlato je brez dvoma pravo.

—Evo vam, moja draga Petrovna, petinsedemdeset rubljev v zlatu.

Ona položi denar na mizo.

—Toda ne, — dostavi ona v istem trenutku, — ravno sem se spomnila, da bom zlato še potrebovala. Boljše je ako plačam svoj račun z bankovcem in mi ostanek vrnete v zlatu.

— Prosim lepo, kakor želite, milostljiva gospa.

Petrovni je srce močno tolklo, ko je videla kako jemlje Franja iz svoje denarnice stotak in kako ji ga daje.

Ona ga je hotela vzeti in iti k blagajni, toda v tem trenutku se zgodi nekaj strašnega.

Ašinov položi od zadaj svojo roko na bankovec ter reče ostro:

—Ta bankovec je ponarejen! Brez mojega dovoljenja ne boste odšli iz te trgovine.

Franja se opoteče in prebledi. Toda že v prihodnjem trenutku se je zavedla.

Ona se obrne ter pogleda prezirno in porogljivo Ašinova ter mu reče:

—Zdi se mi, da ste nekakšen šaljivec, gospod, dovolili ste si šalo, ki ni ravno preveč pripravna napram dami.

Ašinov ne odgovori. Njegova roka je še vedno ležala na bankovcu, a oči so mu plamtele.

—Zahtevam, da mi vrnete moj denar.

Te besede je izgovorila Franja zelo drzno in smelo.

Vedela je, da jo bo rešila edino drznost.

—Ne dam vam bankovca, — odvrne Ašinov.

—Ah, to je predrznost! — vzklikne Franja. — Gospodična Petrovna, ali boste trpeli, da me žalijo v vaši trgovini? — Nikoli več ne bom prišla sem, ako ne pokažete temu gospodu vrat.

Petrovna ji ne odgovori, temveč povesi oči.

Sedaj ji je bilo jasno, da je padla v past.

—Kakšna predrznost! — vzklikne ona. — In to napram meni soprogi bankirja Jagodkina! Kaj bo rekel moj mož? On bo divji in uspelo mu bo vsled svojih zvez pri policiji, da bo ta neumni uradnik občutno kaznovan — reče ona in pokaže na Ašinova.

—Ako bo hotel vaš mož pri policiji kaj doseči, odvrne ta, — potem se mora obrniti name.

—Da se seznaniva, dovolite mi, da se predstavim. Imenujem se Ašinov in sem namestnik policijskega ravnatelja.

Lepa žena krikne:

—Ašinov? — Ašinov, ki se ga vsi bojijo?

—Ako hočete, me lahko tudi tako imenujete. Žal mi je, da vam bom prav posebno nevaren.

—Vi torej vstrajate pri svoji trditvi, da je ta bankovec ponarejen?

—Tako je, gospa Jagodkin, ravno tako, kakor je bil ponarejen tudi oni, ki ste ga dali pred kratkim modistinji Petrovni.

—Vi mislite, da —

Ašinov zmaje z rameni ter se nasmehne.

—Vse mislim, milostljiva gospa. Vedno mislim najslabše o vsakem človeku. Toda ker me vprašate, kaj mislim, vam bom povedal.

—Mislim, da spravlja vaš mož Andrija Jagodkin z vašo pomočjo te bankovce v promet.

—Kaj? Vi obtožujete mojega moža? Ah, on se bo obrnil na samega cara.

—To mu ne bo mogoče, — odvrne Ašinov, — ker se bo moral sedaj seznaniti s Petropavlovsko trdnjavo.

Franja zadrhti in sklene roki.

—Gospod, prisegam vam, da sem nedolžna. A tudi moj mož ni ponarejevalec, saj on je bogat, zelo bogat.

—Izgleda, da je bogat, toda policija je bolje poučena, nego morda on sam misli, — odvrne Ašinov.

— Stanje tvrdke Jagodkin je bilo že tedaj zelo slabo, ko jo je vodil še njegov brat. A ko je Andrija Jagodkin prevzel vodstvo tvrdke, jo je popolnoma uničil.

—Edino z ponarejenimi bankovci je mogel preprečiti bankrot.

—A kaj nameravate z menoj? — vzklikne Franja.

—Zaprl vas bom, — odvrne Ašinov. — Ali hočete iti prostovoljno z menoj ali naj uporabim silo?

—Ne, ne, šla bom prostovoljno z vami, toda ljudje bodo kazali s prstom na mene.

Franja zaplaka.

Izgubila je svojo samozavest, — začela je hoditi kot nora po trgovini.

—Stvar bomo mirno končali, — reče Ašinov. — Ukažite kočijažu, naj se vrne s sanmi domov.

—Vse bom storila, karkoli želite, — reče Franja, — samo da ne bodo ljudje ničesar opazili. — Oh, zaklinjam vas, samo da ljudje ničesar ne zvedo.

Ona gre k vratom in jih odpre.

—Vrni se domov in povej mojemu možu, da se bom kmalu vrnila, — ji zašepeče Ašinov.

Franja reče kočijažu kar ji je ukazal Ašinov.

Kočijaž pozdravi, požene konje in sani izginejo kmalu za oglom.

—A sedaj, draga gospodična Petrovna, — se obrne Ašinov k modistinji, — prosim, poiščite kočijo, v katero bova vsedla.

—Kam me bodete odpeljali? — vpraša Franja.

—V Petro-pavlovsko trdnjavo, — odvrne Ašinov.

—Grozno! Tega ne bom preživela.

Franja si zakrije obraz rokama, — v tem trenutku je spomnila one deklice, ki je odstranila iz očetovske hiše.

—Sedaj si maščevana, Lorisa, — je mrmrala ona. — Sedaj si maščevana!

Romeo Cereoli je padel pri kopanju zemlje v Albertson, Long Island, v jamo, nakar se je vsula zemlja nanj. Delavci so ga skušali rešiti, toda ko so ga potegnili iz jame, je bil že mrtev. Slika kaže delo pri reševanju.

Juan Francisco Cardenas bo novi španski poslanik za Zed. države.

1. aprila je bil odprt lov na postrvi v državi New York. Mladi Albert Welch se baha z lepim plenom.

Oblak Furniture Co.
TRGOVINA S POHIŠTVOM
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 2978

Frigidaire ledenice
1937 in 1938 modeli po zelo znižanih cenah.
NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6104 St. Clair Ave. 819 E. 185th St.

UŠESNE, NOSNE IN BOLEZNI V GRLU USPEŠNO ZDRAVI
DR. WARGA, D. M.
15603 Waterloo Road
Kmetovo poslopje
[illegible]

Zaupanje

★ ★ ★

MODRI TRGOVCI POKAŽEJO SVOJE ZAUPANJE V NAKUPOVALNO MOČ SLOVENSKEGA NARODA V CLEVELANDU S TEM. DA OGLAŠAJO V

★ ★ ★

Ameriški Domovini
najstarejšem slovenskem časopisu v Clevelandu

6117 St. Clair Ave. HEnderson 0628

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago St., Joliet, Illinois
POSLUJE ŽE 45. LETO
Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.
SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD $4.450,000
SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 119.80%
K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.
SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 135
V Clevelandu, Ohio je 15 naših krajevnih društev.
Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega obstanka nad $6,960,000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM in NAROD"
Če se hočeš zavarovati pri dobri, pošteni in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri **Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti**, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.
K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavarujes se lahko od $250 do $5000 posmrtnine.
V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelek je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalno dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do $450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do $1000 posmrtnine. Otroka se lahko tudi zavaruje za dobo 20 let, nakar prejme zavarovani svoto izplačano v gotovini.
BOLNIŠKA PODPORA:
Zavaruješ se lahko za $2.00; $1.00 in 50c na dan ali $5.00 na teden. Asesment primerno nizek.
K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.
Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervo izplačano v gotovini.
Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnih asesmentov.
Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.
Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate podporne organizacije, potrudi se in pristopi takoj.
V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 60. leta. — Za daljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 508 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

Pridite po tvarino za popravo domov

CEMENT, vreča	60¢	*JEKLENI VOGALI,* čev.	3½¢
APNO, vreča	40¢	*JEKLENE OPORE,*	$2.00 in več
PLASTER, vreča	52¢		
PESEK, vreča	25¢		

HARRIS-MURRAY Inc.
560 E. 99th St. GLenville 1260